

ՄԵՀՐԱԲՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՔՈԼԵԶԻ
ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ВЕСТНИК
МЕДИЦИНСКОГО КОЛЛЕДЖА
ИМ. МЕГРАБЯНА

**BULLETIN
OF THE MEDICAL COLLEGE
AFTER MEHRABYAN**

VOL. 18 TOM

ԵՂԵՎԱՆ 2025 YEREVAN

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

ROAD
DIRECTORY
OF OPEN ACCESS
SCHOLARLY
RESOURCES

doi

Crossref

9 771829 040003

Dear colleagues,

We represent “Natali Pharm”, the biggest chain of pharmacies in Armenia. Over two decades, the company has been importing and selling medicine and has secured its place in the pharmaceutical market of Armenia as a leader.

We are thrilled to extend our gratitude towards your devotion and invaluable contribution in the work. Your scientific journal is an indispensable and solid ground for specialists, practitioners, researchers and scientists to meet for the joint cause: healthcare and life quality improvement of our people.

Local and foreign researchers publish their articles on medical breakthroughs and scientific studies in your “Bulletin of the Medical College after Mehrabyan”. By doing so, an invaluable contribution is made in the development of medical professions. Furthermore, “Natali Pharm” is constantly enriching the instruction of pharmacists and developing their practical skills, preparing them to jumpstart their professional career upon graduating from your college.

We sincerely wish you further professional achievements as well as progress and expansion of your scientific journal.

Best regards,

Karen A. Topuzyan

Director of "Natali Pharm" chain of pharmacies

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՄԵՀՐԱԲՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՔՈԼԵՋ

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

РЕСПУБЛИКА АРМЕНИЯ
ВЕСТНИК
МЕДИЦИНСКОГО КОЛЛЕДЖА
ИМЕНИ МЕГРАБЯНА

REPUBLIC OF ARMENIA
BULLETIN
OF THE MEDICAL COLLEGE
AFTER MEHRABYAN

VOL. 18 TOM

Изд-во «МЕКНАРК»
YEREVAN 2025 ЕРЕВАН

«ВЕСТНИК» выходит два раза в год на русском, английском и армянском языках. Все статьи печатаются под авторскую ответственность / «BULLETIN» is published two times per year in English, Russian and Armenian languages. All the articles are published under the author's responsibility / «ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ»-ը տպագրվում է տարեկան երկու անգամ ռուսերեն, անգլերեն և հայերեն լեզուներով: Բոլոր հոդվածների պատասխանատվությունը կրում են հեղինակները

Печатается по решению Ученого Совета НТИЦ ОФХ НАН РА (от 13.02.2023г.)
Published by the decision of the Scientific Council of STC OPNCH NAS RA (13.02.2023)
Տպագրվում է ՀՀ ԳԱԱ ՕՂՔ ԳՏԿ-ի գիտական խորհուրդի որոշմամբ (13.02.2023թ.-ի)

Печатается по решению Ученого и Редакционно-издательского Советов МКМ
Published by the decision of the Academic and Editorial & Publishing Councils of MCM
Տպագրվում է ՄԲԲ-ի գիտական և խմբագրական-հրատարակչական խորհուրդների որոշմամբ

«ВЕСТНИК» Медицинского колледжа имени Меграбяна является научно-информационным органом медицинского колледжа, в котором представлены теоретические и практические научно-образовательные монографии, статьи, работы и предложения армянских и иностранных ученых в сфере общественного здравоохранения и медицинского образования. Все статьи содержат ключевые слова, краткие аннотации на разных языках с целью облегченного доступа исследователей.

«BULLETIN» of the Medical College after Mehrabyan is the scientific and informational body of the Medical College, which presents theoretical and practical scientific and educational monographs, articles, works and proposals of Armenian and foreign scientists in the field of public health and medical education. All articles contain keywords, brief annotations in different languages for easy access by researchers.

Մեհրաբյանի անվան բժշկական քոլեջի «ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ»-ը՝ բժշկական քոլեջի գիտական տեղեկատվական մարմինն է, որտեղ ներկայացվում են հանրային առողջապահության և բժշկական կրթության բնագավառներում հայ և օտարազգի գիտնականների տեսական և գործնական գիտակրթական մենագրությունները, հոդվածները, աշխատանքներն ու առաջարկությունները: Բոլոր հոդվածները պարունակում են հիմնաբառեր և կարճ տեքստեր տարբեր լեզուներով, նպատակ ունենալով թեթևացնել հետազոտողների օգտվելու հնարավորությունը:

«ВЕСТНИК» Медицинского колледжа имени Меграбяна // Научно-методический журнал, № 18 / Глав. ред. Пароникян Р.Г.; сост.: Акопян А.С.
– Ереван: Мекнарк, 2025. – 276 с.

«BULLETIN» of the Medical College after Mehrabyan, Scientific & Methodical Journal, No. 18; Editor in Chief: Paronikyan R.; comp.: Hakobyan A.
– Yerevan: Meknark, 2025. – 276 p.

Մեհրաբյանի անվան բժշկական քոլեջի «ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ» // Գիտամեթոդական ամսագիր, № 18 / Գլխ. խմբ.՝ Պարոնիկյան Ռ.Գ., կազմ.՝ Հակոբյան Ա.Ս.:
– Երևան՝ «Մեկնարկ», 2025: – 276 էջ:

pISSN 1829-040X, eISSN 2953-8289

Журнал индексирован в ROAD

Журнал входит в eLIBRARY

DOI: [10.53821/1829040X](https://doi.org/10.53821/1829040X)

 ORCID: [0000-0001-9263-6791](https://orcid.org/0000-0001-9263-6791)

© Медицинский колледж им. Меграбяна
© Medical College after Mehrabyan
© Մեհրաբյանի անվան բժշկական քոլեջ

ВЕДУЩАЯ И ИННОВАЦИОННАЯ АПТЕЧНАЯ СЕТЬ В АРМЕНИИ

Карен Арамаисович Топузян

Провизор,

Генеральный директор ООО «Натали Фарм Дехатун»,

г. Ереван, Республика Армения

natalipharm@bk.ru

Компания **«Натали Фарм»** является крупнейшим поставщиком медикаментов и медицинских принадлежностей в Республике Армения. С 2000 года по настоящее время компания **«Натали Фарм»** является неизменным лидером по импорту медикаментов в РА.

Компания зарегистрирована в числе крупнейших налогоплательщиков Государственной налоговой службы при Правительстве Республики Армения. Финансово-экономические показатели компании **«Натали Фарм»** – результат эффективного управления и ориентации на реальные потребности армянского фармацевтического рынка.

В настоящее время компания на условиях прямых договоров сотрудничает более чем с 60 крупнейшими производителями медикаментов Европы и стран СНГ. Среди наших партнёров – такие известные фирмы, как LES LABORATOIRES SERVIER, NOVARTIS PHARMA, NOVARTIS CONSUMER, SANOFI-AVENTIS, ORION, SANTEN, BERLIN-CHEMIE, KREWEL MEUSELBACH GmbH, NOVO NORDISK, STADA Ltd, B.BRAUN, SANDOZ, ABBOTT, UNIPHARM INC и другие.

Компания основана в 1998 году. Численность сотрудников превышает 1000 человек.

Компания располагает полностью автоматизированным складом, сертифицированным по международным стандартам **GDP**. Склад оснащён автоматическим оборудованием

для распределения и сбора товаров и медикаментов. Ведётся строгий ежедневный контроль температуры, влажности и других параметров хранения.

Автопарк, используемый для экспедиции и логистики, полностью оснащён холодильными установками и контролируемые термодатчиками.

ООО «Натали Фарм» также представлено собственной многопрофильной больницей – **Натали Фарм – Астгик Медицинский Центр**.

В сегменте розничных продаж на рынке Армении одной из крупнейших аптечных сетей является **ООО «Натали Фарм Дехатун»**, включающее более 120 аптек, расположенных как в г. Ереване, так и во всех областях страны. Особое внимание уделяется не только лекарственному ассортименту (более 9000 наименований), но и лечебной косметике, БАДам, а также средствам гигиены и ухода.

Аптечная сеть принимает участие в реализации государственных программ по обеспечению лекарственными средствами различных социальных слоёв населения.

Успешная реализация продукции, своевременное выполнение финансовых обязательств и профессиональное сотрудничество со всеми партнёрами зарекомендовали компанию как надёжного делового партнёра.

Ассортимент оптовых продаж компании насчитывает более 8500 наименований лекарственных средств и медицинских принадлежностей.

Поскольку «Натали Фарм» на протяжении многих лет является одним из ведущих центров фармацевтической деятельности, обладающим широкой торговой сетью и глубокими знаниями рынка, это позволяет компании проводить взвешенную и эффективную политику на рынке медикаментов Армении.

Стратегия компании «Натали Фарм» направлена на установление прямых контактов с производителями и осуществление поставок медикаментов непосредственно от производителей.

LEADING AND INNOVATIVE PHARMACY CHAIN IN ARMENIA

Karen Topuzyan

Pharmacist,

General Director of «Natali Farm» Pharmacy LLC,

Yerevan, Republic of Armenia

natalipharm@bk.ru

«Natali Pharm» is the largest supplier of medicines and medical supplies in the Republic of Armenia. Since 2000, «Natali Pharm» has been the undisputed leader in the import of medicines to the Republic of Armenia.

The company is listed as one of the largest taxpayers with the State Tax Service of the Republic of Armenia.

The financial and economic indicators of «Natali Farm» are the result of effective management and focus on the real needs of the Armenian pharmaceutical market.

Currently, the company cooperates with more than 60 major pharmaceutical manufacturers in Europe and the CIS countries on the basis of direct contracts. Our partners include such well-known companies as LES LABORATOIRES SERVIER, NOVARTIS PHARMA, NOVARTIS CONSUMER, SANOFI-AVENTIS, ORION, SANTEN, BERLIN-CHEMIE, KREWEL MEUSELBACH GmbH, NOVO NORDISK, STADA Ltd, B. BRAUN, SANDOZ, ABBOTT, UNIPHARM INC, and others.

The company was founded in 1998. It has over 1,000 employees.

The company has a fully automated warehouse certified according to international GDP standards. The warehouse is equipped with automatic equipment for the distribution and collection of goods and medications. Strict daily monitoring of temperature, humidity, and other storage parameters is carried out.

The vehicle fleet used for shipping and logistics is fully equipped with refrigeration units and controlled temperature sensors.

«Natali Pharm» LLC is also represented by its own multidisciplinary hospital, «Natali Pharm» – «Astghik» Medical Center.

«Natali Pharm Deghatun» LLC is one of the largest pharmacy chains in the Armenian retail market, comprising over 120 pharmacies located in Yerevan and throughout the country. The chain focuses not only on its range of medications (over 9,000 items), but also on therapeutic cosmetics, dietary supplements, hygiene and personal care products.

The pharmacy chain participates in the implementation of state programs to provide medicines to various social groups of the population.

Successful product sales, timely fulfillment of financial obligations, and professional cooperation with all partners have established the company as a reliable business partner.

The company's wholesale product range includes more than 8,500 items of medicines and medical supplies.

For many years, «Natali Farm» has been one of the leading centers of pharmaceutical activity, with an extensive sales network and in-depth market knowledge, enabling the company to pursue a balanced and effective policy in the Armenian pharmaceutical market.

Natali Pharm's strategy is aimed at establishing direct contacts with manufacturers and supplying medications directly from manufacturers.

ԱՌԱՋԱՏԱՐ ԵՎ ՆՈՐԱՐԱԿԱՆ ԴԵՂԱՏՆԱՅԻՆ ՑԱՆՑ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ

Կարեն Արամայիսի Թովուզյան

Պրովիզոր,

«Նատալի Ֆարմ Դեղատուն» ՍՊԸ-ի գլխավոր տնօրեն,
ք. Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

natalipharm@bk.ru

«Նատալի Ֆարմ»-ը Հայաստանի Հանրապետությունում դեղորայքի և բժշկական պարագաների խոշորագույն մատակարարն է: 2000 թվականից ի վեր «Նատալի Ֆարմ»-ը անվիճելի առաջատարն է Հայաստանի Հանրապետություն դեղորայքի ներմուծման գործում:

Ընկերությունը գրանցված է ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական հարկային ծառայության խոշորագույն հարկ վճարողների շարքում: «Նատալի Ֆարմ»-ի ֆինանսատնտեսական գործունեությունը արդյունավետ կառավարման և հայկական դեղագործական շուկայի իրական կարիքների վրա կենտրոնացման արդյունք է:

Ներկայումս ընկերությունը ուղղակի պայմանագրերով համագործակցում է Եվրոպայի և ԱՊՀ երկրների ավելի քան 60 խոշորագույն դեղագործական արտադրողների հետ: Մեր գործընկերների թվում են այնպիսի հայտնի ընկերություններ, ինչպիսիք են՝ LES LABORATOIRES SERVIER, NOVARTIS PHARMA, NOVARTIS CONSUMER, SANOFI-AVENTIS, ORION, SANTEN, BERLIN-CHEMIE, KREWEL MEUSELBACH GmbH, NOVO NORDISK, STADA Ltd, B.BRAUN, SANDOZ, ABBOTT, UNIPHARM INC և այլն:

Ընկերությունը հիմնադրվել է 1998 թվականին և ունի ավելի քան 1000 աշխատակից:

Ընկերությունը շահագործում է լիովին ավտոմատացված պահեստ, որը հավաստագրված է միջազգային GDP չափանիշներին համապատասխան: Պահեստը հագեցած է ապրանքների և դեղորայքի բաշխման և հավաքագրման ավտոմատացված սարքավորումներով:

Պահպանվում է ջերմաստիճանի, խոնավության և պահեստավորման այլ պարամետրերի խիստ ամենօրյա մոնիթորինգ:

Բեռնափոխադրման և լոգիստիկայի համար օգտագործվող մեքենաները լիովին հագեցած են սառնարանային սարքավորումներով և ջերմաստիճանը վերահսկող սենսորներով:

«Նատալի Ֆարմ» ՍՊԸ-ն նաև շահագործում է իր սեփական բազմապրոֆիլ հիվանդանոցը՝ «Նատալի Ֆարմ – Աստղիկ» բժշկական կենտրոնը:

Ընկերության մեծածախ տեսականին ներառում է ավելի քան 8500 դեղամիջոց և բժշկական պարագաներ:

«Նատալի Ֆարմ»-ը վաղուց ի վեր առաջատար դեղագործական ընկերություն է՝ լայն բաշխման ցանցով և շուկայի խորը գիտելիքներով, ինչը թույլ է տալիս ընկերությանը վարել հավասարակշռված և արդյունավետ քաղաքականություն Հայաստանի դեղագործական շուկայում:

«Նատալի Ֆարմ»-ի ռազմավարությունն ուղղված է արտադրողների հետ անմիջական կապերի հաստատմանը և դեղորայքի անմիջապես նրանցից ձեռքբերմանը:

«Նատալի Ֆարմ Դեղատուն» ՍՊԸ-ն Հայաստանի մանրածախ շուկայի ամենամեծ դեղատների ցանցերից մեկն է, որը ներառում է ավելի քան 120 դեղատներ, որոնք գտնվում են Երևանում և ամբողջ հանրապետությունում: Հատուկ ուշադրություն է դարձվում ոչ միայն իր դեղորայքի տեսականու (ավելի քան 9000 ապրանք), այլև թերապևտիկ կոսմետիկայի, սննդային հավելումների, հիգիենայի և անձնական խնամքի միջոցների վրա:

Դեղատների ցանցը մասնակցում է պետական ծրագրերին՝ բնակչության տարբեր խմբերին դեղորայք մատակարարելու նպատակով: Արտադրանքի հաջող վաճառքը, ֆինանսական պարտավորությունների ժամանակին կատարումը և բոլոր գործընկերների հետ մասնագիտական համագործակցությունը ընկերությանը դարձրել են հուսալի գործընկեր:

© Topuzyan K., 2025

© Топузян К.А., 2025

© Թոփուզյան Կ.Ա., 2025

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՄԵՀՐԱԲՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՔՈԼԵԺԻ
ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

РЕСПУБЛИКА АРМЕНИЯ
ВЕСТНИК
МЕДИЦИНСКОГО КОЛЛЕДЖА ИМ. МЕГРАБЯНА
REPUBLIC OF ARMENIA
BULLETIN
OF THE MEDICAL COLLEGE AFTER MEHRABYAN

Главный редактор – ПАРОНИКЯН Р.Г.

Составитель, технический редактор, корректор и дизайн – АКОПЯН А.С.

Ответственные за номер – БАБАЯН В.Г., МИКАЕЛЯН А.К., АКОПЯН А.С.

ORCID: 0000-0001-9263-6791

DOI: 10.53821/1829040X

Редакционный совет Вестника просит направлять статьи по адресу:

0012 Երևան,
Հր. Քոչարի 21.
Հեռ.՝ (+374 10) 26-27-43;
(+374 10) 28-95 -54
Կայք՝ www.armmed.am
E-mail: med_mehrabyan@rambler.ru

0012 Yerevan
21 Hr. Kochari st.
Tel.: (+374 10) 26-27-43;
(+374 10) 28-95-54
Website: www.armmed.am
E-mail: med_mehrabyan@rambler.ru

0012 Ереван
ул. Гр. Кочара 21.
Тел: (+374 10) 26-27-43;
(+374 10) 28-95-54
Сайт: www.armmed.am
E-mail: med_mehrabyan@rambler.ru

Заказ № 18

Подписано к печати 25.12.2025г.

Формат 70x100^{1/16} Бумага офсетная № 1.

Объем – 17,25 усл. п. л. Тираж 200 экз.

Отпечатано в типографии:

ООО «МЕКНАРК»

г. Ереван, ул. Абовяна 41.

Тел.: (+374 91) 40-27-97 (моб.), (+374 94) 40-27-97 (моб.)

E-mail: dd1dd@mail.ru

Fruitful cooperation with «Natali Pharm Pharmacy LLC»

Natali pharmacy
+ care

ISSN 1829-040X